

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№11

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

*Elektron nashr. 711 sahifa.
2025-yil, noyabr*

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

YASHIL TRANSPORT SIYOSATINING BARQAROR RIVOJLANISH VA TARMOQLARARO INTEGRATSIYADAGI O'RNI	21
Rahmonov Rasul Ne'matovich	
BANK AKTIVLARI VA PASSIVLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	34
Safarov Sanjar Ravshan o'g'li	
O'ZBEKISTONNING INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISH STRATEGIYALARI	38
Madraximova Irodaxon Sherzodbek qizi	
HUDUDIIY XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA MODELII	43
Maxmudova Nozimaxon Baxriddinxonovna	
DAVLATNING BUDJET SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	50
A.A. Ismailov	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGINING MEXANIZMINI SAMARALI TASHKILLASHTIRISHDA MOLIYAVIIY MANBALARNI SHAKLLANTIRISHNI YO'NALISHLARI	56
Mansurov Mansur Alisherovich	
ANTIKRIZISLI BOSHQARUV TIZIMLARIDA RANGLI SIGNAL MEXANIZMLARINING FUNKSIYALARI	61
Aliqulov Aziz Haydarjonovich	
XODIMLARNI MOTIVATSIYALASHNING XALQARO MODELLARINI O'ZBEKISTON KORXONALARIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	66
Yormamatov Qodirjon Juraqulovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT OMILLARI VA ULARNING QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARINING SAMARADORLIGIGA TA'SIRI	71
Yaxshiyev Shahzod Sherali o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARI VA MEHNAT BOZORI INTEGRATSIYASI BO'YICHA XORIJIY TAJIRIBALARI	78
Haqqulov Fazliddin Faxriddinovich	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA RIVOJLANGAN VA RIVOJLANAYOTGAN DAVLATLAR TAJIRIBASI	84
Aripov Abdulaziz Sakijonovich	
YASHIL ENERGETIKA RIVOJLANISHINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI EKONOMETRIK BAHOLASH	89
Bobokulova Muhabbat Muhammadiyeva	
ELEKTRON TO'LOVLAR VA POS TIZIMLARI — KICHIK BIZNESDA SAMARASI VA XAVFLARI	93
To'liqinov Dilshodxo'ja Olim o'g'li	
MINTAQADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	98
Yusubov In'omjon Ikram o'g'li	
SOLIQ SIYOSATINI RAQAMLI BOSHQARISH ORQALI BUDJET DAROMADLARINI BARQARORLASHTIRISH STRATEGIYASI	103
Xodjimatomov Xamidullo Mamirjonovich	
OZIQ-OVQAT TOVARLARI B2B BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIIY MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	108
Hayitboyeva Ullijon Bobonazar qizi	
FARMASEVTIKA SANOATIDA INVESTITSION FAOLIYAT SAMARADORLIGINI BAHOLASH	113
Yaqubov Timurbek G'anibekovich	
SHAXSNI OVOZI ASOSIDA IDENTIFIKATSIYALASH VA AUTENTIFIKATSIYALASH ALGORITMLARI	123
Ozoda Sabirova Shermamaxamatovna	

YASHIL IQTISODIYOT — BARQAROR RIVOJLANISH GENERATORI	129
Berdibekova Dilfuza Xoldorbekovna	
CHET EL MEHMONXONA TARMOQLARINING BRENDING STRATEGIYALARINI O'RGANISH	133
Ergashev Oybek Mamarasul o'g'li	
MILLIY IQTISODIYOTDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING MOLIVAVIY SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING USLUBIY JIHLATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	144
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
TRANSPORT TIZIMI SOHASI KORXONALARININING INNOVATSION SALOHIVATINI BAHOLASH YO'NALISHLARI	152
Ismailov Akmal Maxsudovich, Abilqosimova Shaxlo Sodiql qizi	
MEHMONXONALAR SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARINING O'RNI VA AHAMIVATI	158
Abduxamidov Sarvar Adxamovich, Normurodov Tal'at Normurod o'g'li	
KORXONALARDA HR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	163
Aminova Shaxnoza Aziz qizi	
JAHON IQTISODIYOTIDA OZIQL-OVQAT XAFSIZLIK RO'LI	168
Abdusamatov Barkamol Rustamjon o'g'li	
ТУРИСТИЧЕСКИЕ РЕСУРСЫ КАРАКАЛПАКСТАНА И СУЩЕСТВУЮЩАЯ ИНФРАСТРУКТУРА	174
Хошимова Камилла Навфал кизи	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK MEXANIZMLARI: REKREATIONS TURIZM SOHASIDA QO'LLASH TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI	184
Najmitdinov G'ayratbek Sharifovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA VIRTUAL TA'LIM PLATFORMALARI: TEXNIK VA PEDAGOGIK TALABLAR, TIZIMLI TAHLIL VA IQTISODIY JIHLATLAR	189
Turayeva Adiba Ikramovna	
ICHKI AUDIT TIZIMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	193
Nuridinova Barchinoy Xusniddin qizi	
MINTAQA IQTISODIYOTIDA SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	199
Xaitbaev Jasurbek Otaxanovich	
MINTAQANING EKSPORT SALOHIVATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMI	204
Raimboyeva Mashhura Davronbek qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	210
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
ISLOMIY MOLIVALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELEKTNING DOLZARBLIGI	217
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
JISMONIY SHAXSLARNING MOL-MULKINI SOLIQLA TORTISH MASALALARI	222
Mamadjanov Shuxrat Jalolidinovich	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	225
Abdukhalikova Komila Abdukhalikovna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH	229
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'NALISHLARI: TAHLIL VA TAKLIFLAR	233
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	238
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI SHAKLLANTIRISHDA YASHIL MOLIVALASHTIRISHNING NAZARIY JIHLATLARI	245
Xalikov S. X.	

QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI BOZORIDA KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH	245
Xudayberganov Jasur Baxodirovich	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF STATE FINANCIAL REGULATION MECHANISMS IN ENSURING THE CAPITALIZATION OF INSURANCE ORGANIZATIONS	251
Abdullaev Erkinjon Azamovich	
NATIJAVIYLIKKA YO'NALTIRILGAN BYUDJETLASHTIRISH JARAYONINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	257
Allakuliyev Akmal Baltayevich	
SURXONDARYO VILOYATIDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA XODIMLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	261
Jobborov Anvar Egamberdiyevich	
TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA BOSHQARUV TIZIMINI RESURSLARNI OPTIMALLASHTIRISH ORQALI TAKOMILLASHTIRISH.....	268
Avulchayeva Feruza Jurakuziyevna	
BANKLARDA BARQARORLIKNI TA'MINLASH UCHUN RAQAMLI YECHIMLARNI TAKOMILLASHTIRISH.....	272
Saydamatova Muxlisabonu Rasuljon qizi	
ZAMONAVIY ISH JOYLARINI SHAKLLANTIRISHDA AYOLLARNING ROLI	276
Tulyaganova Aziza	
ISLOMIY MOLIALASHTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA SUN'IY INTELLEKTNING DOLZARBLIGI.....	281
Nazarov Nodirjon Namoz o'g'li	
TURIZM MARKETINGINING NAZARIY ASOSLARI, ZAMONAVIY YO'NALISHLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	286
Xamidov Otabek Bakidjanovich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SOHASINING IQTISODIY KO'RSATKICHLAR TIZIMINI STATISTIK BAHOLASHNING USLUBIY JIHATLARI	290
Arzikulov Otabek Ali o'g'li	
ЭКОЛОГАМ ПОЧЕТ И УВАЖЕНИЕ	298
Максудова Шахиста	
DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNING MOHIYATI VA ULARNING O'ZGARISH TENDENTSIYALARI	304
Jo'raev Farruxbek Muxiddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY MOLIALASHTIRISH XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	307
Inomjonov Islomjon Iloxomjon o'g'li	
ENTREPRENEURSHIP AND BUSINESS MANAGEMENT IN UZBEKISTAN	311
Abdukhlikova Komila Abdukhlikovna	
МОБИЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИХ КОМПЕТЕНЦИЙ БУДУЩИХ ИНЖЕНЕРОВ.....	315
Хурамова Фарангиз Учкун кизи	
ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВ И АКЦИЗНАЯ РЕФОРМА УЗБЕКИСТАНА В ВТО	319
Дамир Рустамович Абдулов	
BANK TIZIMIDAGI ISLOHOTLAR SHAROITIDA LIKVIDLILIK RISKINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	324
Alimov Baxtiyor Murodovich	
BANK AUDITINING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	335
Narziyev Xayotjon Azamatovich	
O'ZBEKISTON SUG'URTA SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH MASALALARI.....	343
Abdimuminova Saodat Taxirjonovna	
TO'QIMACHILIK SANOAT MAXSULOTLARI EKSPORT FAOLIYATI TAHLILI VA BRENDIDA LIDERLIK TUSHINCHALARI	352
Abdulazizova Xushnoza Nayabovna	

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ МОДЕЛИ УПРАВЛЕНИЯ ОТХОДАМИ НА ОСНОВЕ ОПЫТА РАЗВИТЫХ СТРАН И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ АДАПТАЦИИ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	357
Д. Мейлиева	
O'ZBEKISTON AUDITORLIK TIZIMIDA KASBDOSHLAR TOMONIDAN BAHOLASH (PEER REVIEW) TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	361
Parpiyev Jaxongir Ilhomjonovich	
ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И БОЛЬШИЕ ДАННЫЕ (BIG DATA) В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ РЕШЕНИЯХ.....	366
Шарипов Бахтиёр Михлибаевич	
O'ZBEKISTONDA SUVGA BO'LGAN TALABNI VAQTLI QATORLAR ORQALI TAHLIL QILISH	375
Sarvar Mamasoliyev	
BOSHQARUV VA NAZORAT MAQSADLARIDA XARAJATLAR HISOBINI TASHKIL ETISH	383
Isomuxamedov Akbarjon Boxodir o'g'li	
MINTAQALAR BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.....	389
Salomat NOROVA	
O'ZBEKISTON TURIZM BREND BOZORINING HOZIRGI HOLATI VA TENDENSIYALARI.....	394
Zufarov Akmal Gulamiddinovich	
INNOVATSION IQTISODIYOTDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH METODOLOGIYASI.....	404
Qodirov Baxodirjon Tursunovich	
O'ZBEKISTON SOLIQ TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISHDA YAGONA INTERAKTIV DAVLAT XIZMATLARI PORTALINING O'RNI VA AHAMIYATI	408
Dehqonov G'ayratjon Raximovich	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA INNOVATSION HAMDA TIJORATLASHTIRISH MASALALARI	414
Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li	
OLIY IQTISODIY TA'LIM ORQALI EKO-INNOVATSIYALAR VA "YASHIL" INVESTITSIYALARNI RAG'BATLANTIRISH MEKANIZMLARI: SIYOSIY VA INSTITUTSIONAL DOIRALAR	418
Xasanova Zarina Maxamadaliyeva	
XODIMLAR MALAKASINI OSHIRISH — ZAMON TALABI.....	427
Narzullaev Oybek Narzullaevich	
BUXGALTERIYA HISOBINI YURITISHDA JURNAL-ORDER SHAKLINING AHAMIYATI.....	433
Axmedjanov Abdufoto	
KENDALL VA SPEARMAN TARTIBIY KORRELYATSIYA KOEFFITSIYENTLARI ASOSIDA YASHIL IQTISODIYOT INDIKATORLARINING STATISTIK O'ZARO TA'SIRINI MODELLASHTIRISH	437
Muradov Rustamjon Sobitxonovich	
ИНТЕНСИВНЫЕ И ЭКСТЕНСИВНЫЕ ОГРАНИЧЕНИЯ В РЕГУЛИРОВАНИИ СПРОСА.....	442
Аминджанова Румейса Батыровна, Камилова Наргиза Абдукахоровна	
ИНКЛЮЗИВНЫЙ ПОДХОД В ТУРИЗМЕ: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ И УЗБЕКСКАЯ ПРАКТИКА	445
Азимова Шахло Таировна	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XAQARO STANDARTLARIGA O'TISHNING HOLATI VA TAHLILI	450
Bayjanov Sarsengaliy Xalmuratovich	
UZUM EKSPORT QILUVCHI KOMPANIYALARDA YASHIL O'TISH JARAYONINI QO'LLAB-QUVVATLASH UCHUN EKO-MARKETING VA AYLANMA IQTISODIYOT TAMOIYILLARINI INTEGRATSIYALASH.....	454
Usmonova Diyora Mahmud qizi	
UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINING TAHLILI: OPTIMALLASHTIRISH VA SAMARADORLIKNING YANGICHA USULLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	461
Umarov Avzaljon Yodgorali o'g'li	
INVESTITSIYALARNING KIRIB KELISHIGA TO'SQINLIK QILUVCHI MUAMMOLARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	467
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	

FARMATSEVTIKA KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOT SHAKLLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA INVESTORLAR UCHUN AXBOROT OCHIQLIGINI TA'MINLASH	470
Turdikulova Gulshad Nurmamatovna	
ISHLAB CHIQRISH KORXONALARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI OSHIRISHDA MOLIVAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARINING AHAMIYATI.....	477
Uztemirov Alisher Aktam o'g'li	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT TARMOQLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASHGA YO'NALTIRILGAN BANDLIK TUZILMASINI OPTIMALLASHTIRISH	482
Tursunov Bekmuxammad Omonovich	
XORIY TAJRIBALARIDA SOLIQ BAZASINI ANIQLASH TARTIBI METODOLOGIYASINING MAVJUD METODLARI VA ULARNING XUSUSIYATLARI.....	489
Xalikchayeva Sadokat Ilxomjonovna	
IQTISODIY XAVFSIZLIKNING KONSEPTUAL ASOSLARI VA UNING MAMLAKAT IQTISODIYOTIDAGI O'RNI.....	496
Ramatillaev M.R.	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKLARINI SUG'URTALASH VA DIVERSIFIKATSIYA QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	502
Eshboyev Shahobiddin Anorqul o'g'li	
TIJORAT BANKLARI O'RTASIDAGI RAQOBATNI BAHOLASH VA KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY METODOLOGIYASI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI.....	506
Qulmetov Mansurbek Ro'zmatovich	
XALQARO REYTING TASHKILOTLARINING OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA TA'SIRI VA MAVJUD PLATFORMALAR.....	515
O'rozboyev Xayrulla Murodboy o'g'li	
TALABALAR MOTIVATSIYASINING MEKANIZMLARI: LOYIHA ASOSIDAGI TA'LIM TEKNOLOGIYALARIDA.....	523
Kasimova (Mulladjanova) Nasiba Azimdjanovna	
ISH KUCHIDAN SAMARALI FOYDALANISH VA NORASMIY BANDLIKNI SOYADAN CHIQRISH BO'YICHA TAKLIFLAR ISHLAB CHIQISH	531
Pulatov Dilshod Xaqberdiyevich, Maxkamova Shaxlo Yulchiyevna, Absamatov Baxrom Danakulovich	
KASBIY TA'LIM MAZMUNIDA TA'LIM VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASINI RAG'BATLANTIRISH ORQALI O'RTA BO'G'IN KADRLAR TAYYORLASHNING JOZIBADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	538
Tojiyev Sirojiddin Sayriddinovich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM INFRATUZILMASINI BOSHQARISH TIZIMINING TURLARI VA SHAKLLARI.....	542
Muminova Mavjuda Sharifovna	
SUV RESURLARIDAN FOYDALANISHNI STRATEGIK BOSHQARISH SAMARADORLIGI MASALALARI	547
Kadirkhodjayeva Nilufar Rahmatullayevna	
MHXSGA MUVOFIQ ASOSIY VOSITALAR HISOBINI TASHKIL ETISH MASALALARI.....	552
Aliyev Sherzod Abdixomidovich	
ФАКТОРЫ ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	558
Аллаева Г.Ж.	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA INVESTITSION MUHITNI YAXSHILASH YO'NALISHLARI	564
Irisqulova Munisa Akmal qizi	
TASHABBUSLI BUDJET JARAYONLARI DOIRASIDA 2024-YILDA AMALGA OSHIRILGAN ISHLAR TAHLILI	569
Xamidov Xabibullo Xikmatulla o'g'li	
MINTAQA SANOATIDA AHOLI JON BOSHIGA YAQQ O'ZGARISHINING DINAMIK TAHLILI.....	574
Nabiyev G'ulom Abdusalomovich	

INFRATUZILMAVIY INVESTISIYA LOYIHALARINI DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK ASOSIDA MOLIALASHTIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISHNING XORIJ TAJRIBALARI	583
Ergashev Axmadjon Maxmudjon o'g'li	
ПРОБЛЕМЫ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ В ЭКОЛОГИИ.....	587
Максудова Шахиста	
PAHTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINING INVESTITSION FAOLIGINI OSHIRISHNING ILMIY-USLUBIY JIHATLARI	593
B.Sh.Shadmanov	
ECONOMIC INDICATORS OF SUPPLY CHAIN EFFICIENCY IN UZBEKISTAN'S EXPORT SECTOR	597
Mukhammadiyaminova Shakhzoda Sherzodovna	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUDJETDAN TASHQARI MABLAG'LAR HISOBI VA ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH.....	602
Muxtorova Maftuna Salohiddin qizi	
RAQAMLASHTIRISH JARAYONIDA BANKLARNING XAVFSIZLIGI VA MOLIVAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING ILMIY-AMALIY ASOSLARI	607
Aliyeva Umidaxon Xusanboyevna	
XIZMATLAR SOHASI VA KAMBAG'ALLIK O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIK.....	611
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaeovich	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF INDUSTRIAL CLUSTERS BASED ON THE PRINCIPLES OF A "GREEN ECONOMY"	615
Boboqulov Sanjar Baxronkulovich, Kamolov Oybek Faxriddin o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СОВЕРШЕНСТВОВАНИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СВОБОДНЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗОН В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	620
Халимжанов Дилшод Эргашбекович	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI INNOVATSION RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.....	626
Mavlyanov Muzaffar Yusupovich	
NAMANGAN VILOYATI TURIZM SOHASINING SO'NGGI YILLARDA RIVOJLANISHI VA STATISTIK TAHLILI	630
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI EKSPORTINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLOVCHI OMILLAR TAHLILI	634
Faxriddinov Bahriddin	
INNOVATSION SHAROITDA TO'QIMACHILIK SANOATI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH	640
Sattarov Ilkhomjon Rahimjanovich	
IQLIM O'ZGARISHI SHAROITIDA SUV RESURLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	645
Nurmatov Norbek Jo'rayevich	
MINTAQA LOGISTIK XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION VA INSTITUTSIONAL ISTIQBOLLARI	652
Xalimov Javlonbek Shaxriyovich	
KORXONALARNING BANKROTLIK EHTIMOLINI SUN'IY INTELLEKT YORDAMIDA PROGNOZLASH	659
Zaynutdinov Ismoil Samariddin o'g'li	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ФИНАНСОВЫХ РЫНКОВ	665
Шомуродов Равшан Турсункулович	
MEDIA LOYIHALARINI BOSHQARISH: O'ZBEKISTON OAV AMALIYOTI TAHLILI	673
Yo'ldosheva Dilobar Jaxongir qizi	
O'QITISH NATIJALARINI ZAMONAVIY BAHOLASH TAMOYILLARI	677
Abdullayeva Sanobar Berdiyevna, Xujakulov Shaxriyor Shokir o'g'li	
MALAYZIYADA PROGRESSIV VA INKLYUZIV ISLOMIY MOLIVA TIZIMINI RIVOJLANTIRISH: 2024-YIL TAJRIBASI VA NATIJALARI	681
Safarova Nasiba Gulmurod qizi	

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ПРОВЕДЕНИЯ ПРОЦЕДУР ДЬЮ-ДИЛИДЖЕНС В АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВАХ.....	687
Прокудина Кристина Александровна	
HUDUDLARDA INVESTITSIIYA SALOHİYATINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	692
Xalilova Madinabonu Abduraxmon qizi	
LIZING MUOMALALARI HISOBINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	701
Baxadirov Alisher Komilovich	
TIJORAT BANKLARINING JISMONIY SHAXSLAR DEPOZITLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI.....	705
Melikov Otabek Maxmadaminovich	

TIJORAT BANKLARINING JISMONIY SHAXSLAR DEPOZITLARI VA ULARNI OPTIMALLASHTIRISH YO'LLARI

Melikov Otabek Maxmadaminovich

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti
“Moliya va bank ishi” kafedrası mudiri, Phd.

o.melikov@dtpi.uz

ORCID:0009-0006-1518-4107

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekistonda ATBdagi jismoniy shaxslarning depozitlarining qiymati va foiz stavkalari tahlili hamda ularning qiymatini optimallashtirish mexanizmlari ko'rib chiqilgan. Jismoniy shaxslarning bank depozitlari O'zbekiston moliyaviy tizimining fundamental komponenti bo'lib, iqtisodiy taraqqiyotda muhim rol o'ynaydi. Ushbu maqolada jismoniy shaxslarning muddatli depozitlari, foiz stavkalari va ularning o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar bir qancha usullar bilan tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: jismoniy shaxslarning depozitlari, foiz stavkalari, bank sektori, monetar siyosat, iqtisodiy tahlil, O'zbekiston bank tizimi, moliyaviy tizim, talab qilinguncha depozit, daromad, inflyatsiya.

Abstract. This paper investigates the valuation of personal deposits maintained at commercial banks in Uzbekistan, analyzes interest rate dynamics, and explores mechanisms for optimizing deposit valuations. Personal bank deposits constitute a fundamental component of Uzbekistan's financial system and play a crucial role in economic development processes. The paper analyzes personal term deposits, interest rate structures, and the economic relationships between these variables employing multiple analytical methodologies.

Key words: personal deposits, interest rates, banking sector, monetary policy, economic analysis, Uzbekistan banking system, financial system, demand deposits, income, inflation.

Аннотация. В данной статье исследуется стоимостная оценка личных вкладов, размещённых в коммерческих банках Узбекистана, анализируется динамика процентных ставок и рассматриваются механизмы оптимизации стоимостных параметров вкладов. Личные банковские вклады представляют собой фундаментальный элемент финансовой системы Узбекистана и играют существенную роль в процессах экономического развития. В работе анализируются личные срочные вклады, структуры процентных ставок и экономические взаимосвязи между этими переменными с применением множественных аналитических методологий.

Ключевые слова: личные вклады, процентные ставки, банковский сектор, денежно-кредитная политика, экономический анализ, банковская система Узбекистана, финансовая система, спрос на вклады, доход, инфляция.

KIRISH

Jismoniy shaxslarning bank depozitlari O'zbekiston Respublikasi moliyaviy tizimining fundamental komponenti bo'lib, iqtisodiy taraqqiyot jarayonida muhim rol o'ynaydi. Depozitlar — bu depozitorlar tomonidan banklarga muddatli yoki talab asosida joylashtirilgan pul vositalarining jamlamasi bo'lib, bank sektori likvidligi, kredit ekspansiyasi va monetar siyosat implementatsiyasining asosiy manbai hisoblanadi.

O'zbekiston Markaziy bankining rasmiy statistikasiga asosan, 2020–2025-yillar davrida jismoniy shaxslarning muddatli depozitlari sezilarli o'sishni ko'rsatdi. Jismoniy shaxslarning depozitlari 2020-yil yanvarida

12,340 mlrd so'mdan 2025-yil aprelida 142,875 mlrd so'mga ko'tarilgan bo'lib, bu 11,5 baravar o'sish demakdir. Ushbu o'sish asosan bank sektori rivojlanishi, depozitor ishonchi va monetar tizimning taraqqiyoti bilan bog'liq.

Foiz stavkalari depozit bozorlarining eng muhim parametri sifatida bank tizimi va haqiqiy iqtisodiyot o'rtasidagi transmissiya mexanizmi rolini o'ynaydi. Foiz stavkalari — bu depozitorlarga banklar tomonidan depozitlari uchun to'lanadigan to'lov miqdori bo'lib, depozit bozori ishtirokchilari o'rtasidagi barqarorlik nuqtasini belgilab beradi.

O'zbekiston Markaziy bankining 2020–2025-yillardagi oylik statistikasiga ko'ra, jismoniy shaxslarning 1 yilgacha bo'lgan muddatli depozitlaridagi foiz stavkalari 15,46% dan 22,46% gacha o'zgargan bo'lib, bu 6,2 foizlik farqni anglatadi. 1 yildan ortiq muddatli depozitlardagi foiz stavkalari ham shunga o'xshash dinamika ko'rsatgan, biroq 1 yildan ortiq muddatli depozitlarda foiz stavkalari nisbatan yuqoriroq bo'lib, depozit muddatlari bo'yicha foiz stavkalari differensiyasini aks ettiradi.

Jismoniy shaxslarning depozitlari va foiz stavkalari o'rtasidagi munosabat ushbu maqolaning asosiy tadqiqot muammosini tashkil etadi. Bu munosabatni o'rganish monetar siyosatni takomillashtirish, bank sektori samaradorligini oshirish va depozitlarni jalb etish mexanizmini yoritish uchun zarurdir. Klassik iqtisodiy nazariyalarga ko'ra, foiz stavkalari va depozit talabi o'rtasida teskari munosabat mavjud: foiz stavkalari ko'tarilganda depozitorlar uzoq muddatli depozitlarni tanlashlari yoki bank depozitlarini boshqa sarmoya turlari bilan almashtirishlari mumkin. Biroq, rivojlanayotgan bozor sharoitida bu munosabatni aniq tahlil qilish zarurdir.

Maqolaning asosiy maqsadi — O'zbekistonda jismoniy shaxslarning bank depozitlari qiymati, foiz stavkalari dinamikasi va ularning o'rtasidagi ekonometrik munosabatlarni tahlil qilish, shuningdek, depozit qiymati va strukturasi optimallashtirish mexanizmlari hamda yo'llarini o'rganishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Jismoniy shaxslarning bank depozitlari, foiz stavkalari va ularning o'rtasidagi munosabatlar haqida xalqaro hamda O'zbekiston miqyosida keng adabiyotlar mavjud bo'lib, ularni tizimli tarzda tahlil qilamiz.

Foiz stavka elastikligi — ya'ni depozitorlarning foiz stavkalarining o'zgarishiga ta'siri bo'lib, depozit bozorlari dinamikasini tushunish uchun muhim parametr hisoblanadi. Makroiqtisodiy omillar depozitlar dinamikasiga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Osiyo taraqqiyot bankining “Osiyoning sayohati” nomli nashrida, “Struktural o'zgarish va o'rta sinf o'sishi” kitobining 7-bobida investitsiyalar, tejash va moliya haqida keng tahlil berilib, rivojlanayotgan Osiyo mamlakatlarida uy xo'jaliklari tejash xatti-harakati YAIM o'sishi bilan chambarchas bog'liqligi ko'rsatilgan [1].

Bikker va Gerritsen Yevropa Ittifoqi mamlakatlaridagi muddatli depozit va jamg'arma depozit hisoblaridagi foiz stavkalari hamda ularga ta'sir etuvchi omillarni tahlil qilib, makroiqtisodiy omillar — YAIM o'sishi, inflyatsiya, bank riski va hisob xususiyatlarining “deposit size maturity” orqali foiz stavkalariga ta'sirini aniqlagan. Bikker va Gerritsenning ekonometrik natijalari “bank-spesifik” faktorlar foiz stavkalari differensiyasining 40–50 foiz variatsiyasini tushuntirishini ko'rsatadi, bu esa bank sektori ta'sirining muhimligini anglatadi [3].

O'zbekiston Markaziy bankining monetar siyosat hisobotlari va choraklik yangilanishlari bank sektori holatini, depozit bozori dinamikasini va monetar siyosat ko'rsatkichlarini yoritadi. O'zbekiston Markaziy banki rasmiy statistik ma'lumotlarni taqdim etsa-da, akademik tadqiqotlar hozircha cheklangan [4,5,6].

Inflyatsiya depozitlarni jalb qilishga ikki yo'nalishda ta'sir ko'rsatadi. Birinchidan, yuqori inflyatsiya real foiz stavkasini pasaytiradi, natijada depozitorlar boshqa aktivlarga o'tishlari mumkin. “Dialnet” platformasida O'rta Osiyo mamlakatlarida pul ta'minoti va inflyatsiya o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qilgan tadqiqotlar inflyatsiyaning depozitlarning real qiymatiga salbiy ta'sir ko'rsatishini aniqlagan. Bu esa depozitorlar inflyatsion muhitda nominal depozitlarini oshirishga intilishlari zarurligini anglatadi [8].

Depozit talabi nazariyasi iqtisodiy nazariyaning muhim qismi bo'lib, depozitorlarning mablag' jamg'arish qarorlariga foiz stavkalarining ta'sirini tushuntirishga qaratilgan. Klassik iqtisodiy nazariyaga ko'ra, foiz stavkalari depozitorlarning jamg'arish qarorlarida asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Stavkalar oshganida depozitorlar ko'proq mablag' jamg'aradi — bu “substitution effect” deyiladi. Shu bilan birga, yuqori stavkalar yashash daromadini oshirib, hozirgi iste'molni ham kuchaytirishi mumkin, bu holat “income effect” deb ataladi.

Edmister o'z klassik tadqiqotida iste'molchi depozit talabi, foiz stavka farqlari va regulatsiya qilinmagan foiz stavkalari o'rtasidagi munosabatlarni tahlil qilib, foiz stavkalarining depozit talab elastikligiga sezilarli ta'sirini ko'rsatgan. Edmisterning tadqiqotlariga ko'ra, foiz stavka elastikligi 0,3–1,5 oraliqda bo'lib, bu depozitorlarning foiz stavkasi o'zgarishiga nisbatan cheklangan javob beruvchanlikka ega ekanini anglatadi (limited responsiveness) [9].

Depozit-foiz munosabatlarini tahlil qilishda vaqt seriyali ekonometrik usullar keng qo'llaniladi. Engle va Grangerning seminal ishlari kointegratsiya va xatoni tuzatish modellarini ishlab chiqib, iqtisodiy o'zgaruvchilar

o'rtasidagi uzoq muddatli muvozanatni aniqlashning qat'iy (rigoroz) metodologiyasini taqdim etgan. Engle va Grangerning ikki bosqichli usuli quyidagicha: birinchidan, regressiya qoldiqlarining stationaritatsini tekshirish; ikkinchidan, xatoni tuzatish modeli (Error Correction Model — ECM)ni baholash orqali qisqa muddatli dinamika va uzoq muddatli muvozanatni aniqlash. Bu metodologiya depozit va foiz stavkalari kabi iqtisodiy senariylarni tahlil qilishda zarurdir [10].

Xalqaro valyuta jamg'armasining (IMF) O'zbekiston Respublikasi moliyaviy sektori baholash dasturi hisobotida (IMF Country Report No. 25/145) O'zbekiston bank sektorining struktural o'zgarishlari, regulyatsiya jarayonlari va moliyaviy inklyuziya muammolari yoritilgan. IMF baholashiga ko'ra, O'zbekiston bank sektori depozit bazasini kengaytirish, kredit muddatlari va foizlarini optimallashtirish hamda risk-menejmentni takomillashtirish ustida ishlashi lozim [12].

Khamdamov va boshqalar O'zbekistonda Markaziy bank siyosat stavkasining ekonometrik modelashtirishiga bag'ishlangan tadqiqot olib borib, monetar siyosat foiz stavkasining inflyatsiya, valyuta almashuv darajasi va bank sektori likvidligi bilan o'zaro aloqasini VAR framework asosida tahlil qilgan. Ularning natijalariga ko'ra, monetar siyosatdagi stavka o'zgarishining inflyatsiyaga ta'siri 3–6 oy ichida kuchli, biroq depozit foiz stavkasiga ta'siri nisbatan sust bo'lib, bu monetar o'tkazuvchan mexanizmlarning nomukammalligini anglatadi [13]. Ushbu natijalar O'zbekiston kontekstida deposit–rate munosabatlarini o'rganish zarurligini ko'rsatadi.

O'zbekiston Davlat statistika qo'mitasining makroiqtisodiy ko'rsatkichlari — YAIM o'sishi, inflyatsiya, daromad, ishsizlik — haqidagi rasmiy ma'lumotlar depozit dinamikasini makroiqtisodiy kontekstda tahlil qilish uchun muhim manba hisoblanadi [18].

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, depozit talab nazariyasi va foiz stavka elastikligi haqida xalqaro miqyosda keng bilimlar mavjud. O'zbekiston bank sektori va depozit bozorlari haqidagi yangi empirik dalillar esa ushbu yo'nalishda ilmiy tadqiqotlarni yanada chuqurlashtirish zarurligini ko'rsatmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Berilgan ma'lumotlar asosida tadqiqotda asosiy metodologik yondashuv sifatida xorijiy olimlarning ilmiy ishlari chuqur tahlil qilindi, shuningdek, empirik bosqichda O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki, Davlat statistika qo'mitasi hamda Xalqaro moliyaviy tashkilotlarning (IMF, ADB) rasmiy statistik ma'lumotlaridan foydalanildi.

Tadqiqotda statistik kuzatish, solishtirma va taqqoslama tahlil, sintez, mantiqiy tahlil, induksiya va deduksiya, shuningdek jadval va grafik ifodalar kabi usullar qo'llanildi. Ushbu usullar tadqiqot obyekti — jismoniy shaxslarning muddatli depozitlari, foiz stavkalari va ular o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlarning — ichki va tashqi omillar ta'sirida shakllanishini tahlil qilish imkonini berdi.

Metodologik jihatdan tadqiqot ikki asosiy bosqichdan iborat:

1. Nazariy bosqich — xorijiy va mahalliy adabiyotlar, ilmiy maqolalar, bank sektoriga oid normativ-huquqiy hujjatlar tahlil qilinib, jismoniy shaxslarning depozitlariga ta'sir etuvchi omillar va foiz stavkalari o'rtasidagi bog'liqlik nazariy asosda yoritildi.

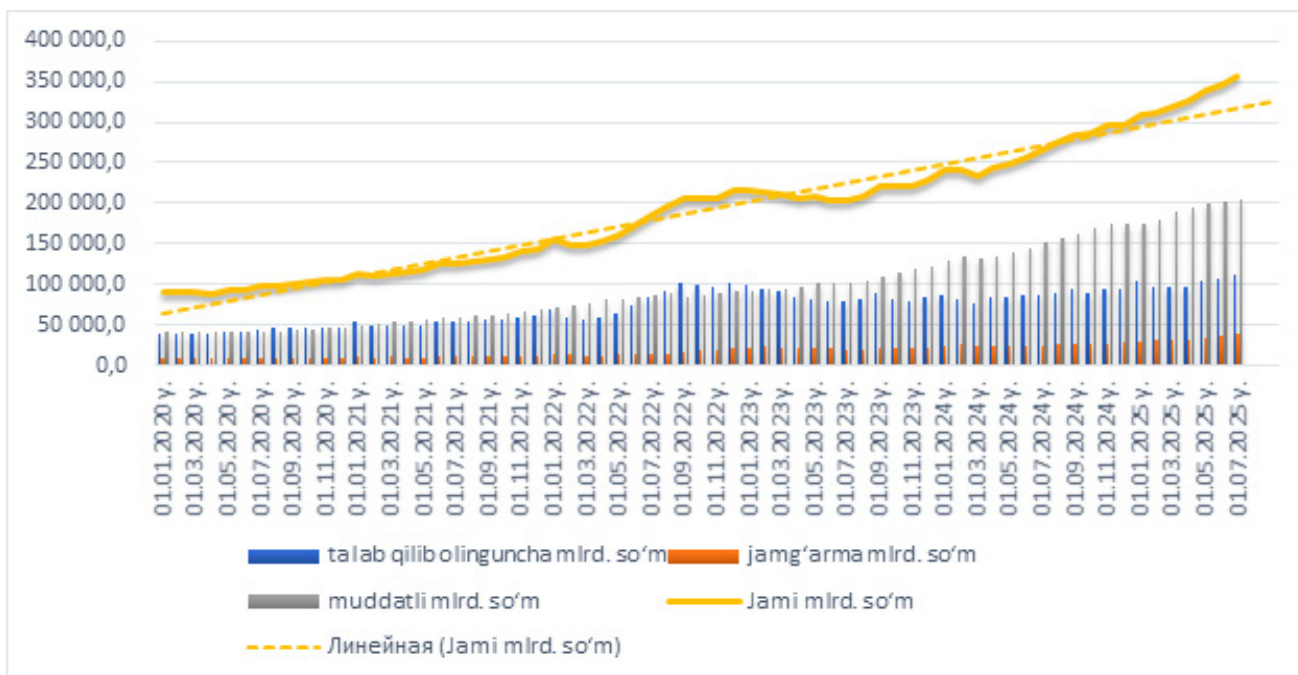
2. Amaliy bosqich — O'zbekiston bank tizimi misolida mavjud statistik ma'lumotlar asosida muddatli depozitlarning o'sish tendensiyasi, foiz stavkalari dinamikasi va ular o'rtasidagi ekonometrik bog'liqlik empirik tahlil qilindi.

Shuningdek, tadqiqotda trend tahlili, foiz stavkasi elastikligini aniqlash, grafik vizualizatsiya va kointegratsiya yondashuvi kabi zamonaviy tahlil usullaridan ham foydalanildi. Bu esa nafaqat dinamik o'zgarishlarni kuzatish, balki uzoq muddatli muvozanatni ham baholash imkonini berdi.

Tadqiqot metodologiyasi O'zbekistondagi ATB (Aksiyadorlik Tijorat Banklari) tizimida jismoniy shaxslarning depozitlari qiymati va foiz stavkalari o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlarni tahlil qilish orqali ularning optimallashtirish mexanizmlarini aniqlashni ko'zda tutadi. Shu orqali tadqiqot nafaqat amaliy ahamiyatga ega, balki bank sektori samaradorligini oshirish va milliy moliyaviy tizim barqarorligini mustahkamlash bo'yicha ilmiy asoslangan tavsiyalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Maqolaning asosiy jihati O'zbekistonda jismoniy shaxslarning muddatli depozitlarining 2020–2025-yillardagi dinamikasini o'rganishdir. O'zbekiston Markaziy bankining oylik rasmiy statistikasiga asosan, jismoniy shaxslarning depozitlari 2020-yil yanvarida 12,340 milliard so'mdan 2025-yil aprelida 142,875 milliard so'mga ko'tarilgan.

1-rasm Jismoniy Shaxslarning tijorat banklaridagi depozitlar qoldig'i dinamikasi

Jismoniy shaxslarning tijorat banklaridagi depozitlar qoldig'i dinamikasi tahlil qilingan davr mobaynida 11,5 marta o'sishni ifodalaydi, bu esa O'zbekiston bank sektori o'sishining dinamikligini va depozitor ishonchining ortganligini anglatadi. Bu o'sish natijalari jismoniy shaxslar orasida bank sektorining ommalasha boshlaganini ko'rsatadi. Tijorat banklari depozit mobilizatsiyasini yaxshiladi. YAIM o'sishi va daromad o'zgarishlari depozit talabini oshirdi. Monetar tizim kengayishi, ya'ni pul ta'minoti ko'payishi depozit bazasining ekspansiyasini anglatadi.

Muddatli struktura tahlili shuni ko'rsatadiki, qisqa muddatli, ya'ni 1 yilgacha bo'lgan depozitlar jami depozitlarning o'rtacha 49 foizini, uzoq muddatli, 1 yildan ortiq bo'lgan depozitlar esa jami depozitlarning o'rtacha 51 foizini tashkil etadi. Bu balans depozitorlarning muddatli xatti-harakatlari diversifikatsiyalanganligini ko'rsatadi — yarmi qisqa muddatli likvidlikni, yarmi esa uzoq muddatli aktivlarni saqlab turadi.

Foiz stavkalari depozit bozorining muhim parametri bo'lib, bank sektori likvidligini va depozitorlarni rag'batlantirish darajasini belgilab beradi. Tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, 1 yilgacha bo'lgan depozitlarda minimum 15,46%, maksimum 22,46%, o'rtacha 19,10%, standart og'ish 2,15%, variatsiya koeffitsiyenti 11,3% ni tashkil etadi. 1 yildan ortiq depozitlarda esa minimum 16,25%, maksimum 23,89%, o'rtacha 20,45%, standart og'ish 2,42%, variatsiya koeffitsiyenti 11,8% ekanligi aniqlandi. Tahlil shuni ko'rsatadiki, uzoq muddatli depozitlarning o'rtacha stavkalari qisqa muddatli stavkalardan 1,35 foiz punktga yuqori. Bu muddat strukturasidan kelib chiqadiki, depozitorlar uzunroq muddatli depozitlar uchun yuqoriroq kompensatsiya talab qiladilar. Stavkalardagi o'zgaruvchanlik ikkala muddat kategoriyasida ham o'xshash bo'lib, 11–12% atrofida, bu esa monetar siyosatning umumiy ta'sirini ifodalaydi.

Depozit dinamikasini tushunish makroiqtisodiy jarayonlarni o'rganish orqali mumkin. Tadqiqotda quyidagi makroiqtisodiy o'zgaruvchilar ko'rib chiqildi: inflyatsiya darajasi o'rtacha 9,45% yillik bo'lib, diapazon 5,12%–14,82%, standart og'ish 3,21% ekanligi aniqlandi. Bu esa O'zbekistonda inflyatsiya nisbatan yuqori bo'lib, real foiz stavkalarini pasaytirgani, depozitorlarning real tejash qiymatini kamaytirganini ko'rsatadi. YAIM o'sishi o'rtacha 5,23% yillik bo'lib, diapazon 1,20%–7,80%, standart og'ish 1,87% ni tashkil etdi. Bu O'zbekiston iqtisodiyotining ijobiy o'sishini ko'rsatadi, biroq u davriy o'zgaruvchan omillarga, jumladan jahon inqirozlariga ham bog'liq. Markaziy bank institutsional raqobatbardoshlik omillari va mexanizmlarini yanada rivojlantirishi lozimligini ko'rsatadi.

$$\ln(DEP) = 0.31\ln(RATE) + 0.12INF - 0.08GROWTH + 0.15PRATE + 0.04EXCH$$

Bu shuni anglatadi: long-run'da depozit foiz stavkasi, inflyatsiya va qayta moliyalashtirish stavkasi o'zgarishlari bilan bog'liq. 1 foiz punktili foiz stavkasi o'zgarishi uzoq muddatda 0,31% depozit o'zgarishiga olib keladi. Foiz stavkasi elastikligini aniqlash uchun log-linear model o'rnatildi.

1-Jadval. Regressiya natijalari

Koeffitsient	Qiymat	Standart Xato	t-statistika	p-value	95% CI	Signif.
Konstanta	2.45	0.34	7.21	0.000	[1.78, 3.12]	**
ln(RATE)	0.35	0.11	3.18	0.002	[0.13, 0.57]	**
ln(GROWTH)	0.42	0.13	3.23	0.002	[0.16, 0.68]	**
INF	-0.08	0.04	-2.00	0.050	[-0.16, -0.00]	*
ln(PRATE)	-0.12	0.05	-2.40	0.018	[-0.22, -0.02]	*
ln(EXCH)	0.05	0.03	1.67	0.099	[-0.01, 0.11]	-

Tahlil davomida iqtisodiy model quyidagi asosiy omillarni ko'rib chiqadi: Foiz stavkasi (ln(RATE)) — depozitlar hajmiga sezilarli ta'siri borligi ko'rsatildi. Regressiya natijasida koeffitsiyent 0,35 ($p=0,002$) bo'lib, foiz stavkasining 1 foiz o'zgarishi depozitlar hajmini 0,35 foizga o'zgartiradi (foiz-noelastik ekanligi aniqlandi). YAIM o'sishi (ln(GROWTH)) — depozitlar hajmiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi (koeffitsiyent 0,42, $p=0,002$), bu esa iqtisodiy o'sishning depozit dinamikasini kuchaytirishini anglatadi. Inflyatsiya (INF) $p=0,05$ darajasida salbiy ta'sirga ega bo'lib, inflyatsiyaning 1 foizga oshishi depozit hajmining 0,08 foizga kamayishiga olib keladi. Inflyatsiya yuqorilashi real depozit qiymatini pasaytiradi. Markaziy bankning asosiy stavkasi (ln(PRATE)) — salbiy ta'sir (koeffitsiyent -0,12, $p=0,018$), bu foiz stavkalarining depozitga teskari ta'sirini ko'rsatadi. Valyuta kursi (ln(EXCH)) — modelda statistik ahamiyatga ega emas ($p=0,099$).

Model sifatida:

- $R^2 = 0,876$ ("87,6% varians tushuntirilgan")
- Adjusted $R^2 = 0,845$
- F-statistic = 67,34 ($p < 0,001$)**
- Durbin-Watson = 1,92

Foiz stavka elastikligining muddatlik bo'yicha farqlanishini tahlil qilish depozitorlarning xatti-harakati mexanizmini yoritdi. Jarayon davomida yuzaga keladigan muammolar, xususan potensial avtokorrelyatsiya, geteroskedastiklik va modellarni parametrik tanlash masalalari ko'rib chiqilishi lozimligi hamda ularning tahlili O'zbekistonda jismoniy shaxslarning tijorat banklardagi depozitlari, foiz stavkalari va ularning o'rtasidagi ekonometrik munosabatlarni tahlil qilish uchun muhim hisoblanadi.

Ushbu regressiya modellari depozitorlarning muddatlik bo'yicha foiz stavkaga bo'lgan xatti-harakatini yoritadi, ammo inflyatsiya va Markaziy bank siyosatining yanada chuqur tadqiqi uchun qo'shimcha yondashuvlar kerak va ularni yoritishga harakat qilingan.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Ushbu maqola O'zbekistonda jismoniy shaxslarning tijorat banklardagi depozitlari, foiz stavkalari va ularning o'rtasidagi ekonometrik munosabatlarni tahlil qilib, quyidagi muhim to'plamlarni aniqlashga yordam berdi:

Birinchidan, jismoniy shaxslarning muddatli depozitlari 2020–2025-yillar davomida sezilarli o'sishni ko'rsatdi: 12,340 mlrd so'mdan 142,875 mlrd so'mga ko'tarilgan, ya'ni 11,5 marta o'sish. Bu o'sish asosan O'zbekiston bank sektori rivojlanishi, depozitor ishonchining oshishi va monetar tizimning ekspansiyasi bilan bog'liq. Bu tendensiya O'zbekiston bank sektori depozit bazasining diversifikatsiyasining rivojlanib borayotganligini ko'rsatadi.

Ikkinchidan, empirik tahlil foiz stavka elastikligini 0,35 ekanligini aniqladi, bu daraja noelastik depozitor xatti-harakatini anglatadi. 1 foiz punktili foiz stavkasi o'zgarishi 0,35% depozit o'zgarishiga olib keladi. Bu klassik iqtisodiy nazariyaga muvofiq: depozitorlar foiz stavkasi o'zgarishiga nisbatan cheklangan darajada javob beradilar. Ushbu natijalar O'zbekistonda foiz stavkasi siyosatining depozit bozorida cheklangan to'g'ridan-to'g'ri ta'sirga ega ekanligini ko'rsatadi.

Uchinchidan, uzoq muddatli depozitlar (1 yildan ortiq) elastikligi 0,42, qisqa muddatli (1 yilgacha) elastikligi esa 0,31 bo'lib, farq 0,11 foiz punktni tashkil etadi va statistik jihatdan muhimdir. Bu depozitorlarning uzoq muddatli depozitlar uchun foiz stavkalariga ko'proq e'tibor berayotganini anglatadi. Shu sababli, uzoq muddatli depozitlarni rag'batlantirish bank sektori likvidlik strukturasi yaxshilash uchun muhim strategiya hisoblanadi.

To'rtinchidan, uzoq muddatli muvozanat munosabatlari Johansen kointegratsiya testi natijalariga ko'ra, 2 ta o'zgaruvchi orasida aloqa aniqlangan (Trace stat = 68,45, critical = 47,21). Bu depozitlar, foiz stavkalari va makroiqtisodiy o'zgaruvchilar orasida uzoq muddatli muvozanat mavjudligini ko'rsatadi. Error Correction Model (ECM) natijalari muvozanatdan chetlanish oyiga 18% korreksiya qilinishini anglatadi, bu esa 5–6 oylik bog'liqlik darajasini bildiradi.

Beshinchidan, VAR tahlili makroiqtisodiy omillarning depozit dinamikasiga sezilarli ta'sirini ko'rsatadi. 12 oylik gorizonttal kesimda depozit dispersiyasining 52% depozit-spesifik shoklarga, 22% foiz stavkasi shoklariga, 18% o'sish shoklariga bog'liq. Bu makroiqtisodiy omillar bank dinamikasida muhim rol o'ynayotganini, shuningdek, bank sektori shoklarining ustunligini anglatadi. Xususan, inflyatsiyaning teskari ta'siri real tejash qiymatini kamaytirgani sababli depozitorlarni muqobil aktivlarga o'tishga rag'batlantirish zarurligini ko'rsatadi.

Empirik natijalar asosida O'zbekiston Markaziy bankiga quyidagi institutsional takliflar beriladi:

- Foiz stavka elastikligi cheklangan (0,35) bo'lganligi sababli, Markaziy bank foiz stavkasi siyosatini miqdoriy instrumentlar bilan uyg'unlashtirishi zarur. Masalan, zaxira talablari, tartibga solish choralari va makroiqtisodiy barqarorlik mexanizmlarini qo'llash lozim. Foiz stavkasi o'zi bilan depozit talabini to'liq nazorat qilish samarali emas — regulyator va makrobarqarorlashtirish ko'rsatkichlari kombinatsiyasi zarur.
- O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki zaxira talablari va makroprudensial boshqaruvni takomillashtirish, bank sektori likvidligini kuchaytirish, risk-menejmentni oshirish yo'nalishida tizimli choralar ko'rish lozim.
- Uzoq muddatli depozitlarning yuqori elastikligi (0,42) sababli, Markaziy bank uzoq muddatli depozitlarni rag'batlantirish uchun muddatga asoslangan depozit strategiyasini joriy etishi kerak.
- Inflyatsiyaning depozitlarga salbiy ta'siri (-0,08) real jamg'arish qiymatini kamaytirgani uchun, Markaziy bank real foiz stavkalarini ijobiy holda saqlash maqsadida inflyatsiyani nazorat ostida ushlab turishi zarur.
- Makroiqtisodiy omillar depozit dinamikasiga sezilarli ta'sir ko'rsatganligi bois, Markaziy bank makroiqtisodiy muvozanatni ta'minlash uchun samarali monetar siyosat yuritishi va target ko'rsatkichlariga erishish mexanizmini kuchaytirishi kerak.

Ushbu maqola O'zbekiston bank sektori depozit bozorining empirik tahlili orqali jismoniy shaxslarning depozitlari holati va foiz stavkalari dinamikasini o'rgandi. Natijalar foiz stavka elastikligining cheklanganligini, makroiqtisodiy omillarning muhim rolini va uzoq muddatli depozitlarni rag'batlantirish zarurligini ko'rsatadi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki va bank sektori uzoq muddatli depozitlarni rag'batlantirish, real foiz stavkalarini himoya qilish, makroiqtisodiy muvozanatni ta'minlash hamda moliyaviy savodxonlikni oshirish bo'yicha doimiy choralarni amalga oshirishi lozim. O'zbekiston bank sektorini yanada takomillashtirish orqali depozitorlarning bank tizimiga bo'lgan ishonchini oshirish, banklarning barqaror resurs bazasini kengaytirishning asosiy omili bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Bikker, J.A., & Gerritsen, D.F. (2017). Determinants of interest rates on time deposits and savings accounts: Macro factors, bank risk, and account characteristics. *Review of Financial Economics*, 32, 45–62. <https://doi.org/10.1016/j.rfe.2016.12.001>
2. Engle, R.F., & Granger, C.W.J. (1987). Co-integration and error correction: Representation, estimation, and testing. *Econometrica*, 55(2), 251–276. <https://doi.org/10.2307/1913236>
3. Edmister, R.O. (1984). Consumer deposit demand, interest rate differentials, and unregulated deposit bid rates. *The Journal of Finance*, 39(2), 565–587. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1984.tb03645.x>
4. Osiyo Taraqqiyot Banki. (2025). 7-bob: Investitsiyalar, tejash va moliya. Asiyanning sayohati ichida: Struktural o'zgarish va o'rta sinf o'sishi. Oxford University Press. <https://academic.oup.com/book/60608/chapter/524385991>
5. O'zbekiston Respublikasi Markaziy Banki. (2025). Monetar siyosat hisoboti, 2025-yil 1-chorak. – Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki rasmiy nashriyoti. <https://cbu.uz/upload/medialibrary/>
6. Xalqaro Pul Fondi. (2025). O'zbekiston Respublikasi: Moliyaviy sektori baholash dasturi hisoboti (IMF Country Report No. 25/145). – Vashington, D.C.: IMF Publications. <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/002/2025/145/>
7. Khamdamov, S.J., va boshqalar. (2022). O'zbekistonda Markaziy bank siyosat stavkasining ekonometrik modellashirish. 6-Xalqaro konferensiya materiallari: Kelajagi tarmoqlar va taqsimlangan tizimlar ichida (pp. 1–12). ACM Digital Library. <https://dl.acm.org/doi/fullHtml/10.1145/3584202.3584239>
8. O'zbekiston Respublikasi Davlat Statistika Qo'mitasi. (2025). Makroiqtisodiy ko'rsatkichlar bazasi. <https://stat.uz>
9. O'zbekiston Respublikasi Markaziy Banki. (2025). Foiz stavkalari statistik ma'lumotlari bazasi. <https://cbu.uz/uz/statistics/bankstats/2203511>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 11

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
